

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoči sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tiste dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oglasila se plačuje od peterstopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravišništvo je v Knafovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst., upravišništvo pa v pritličju. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Pecemazne številke po 10 h.

Upravišstva telefon št. 85.

Someščani! Volilci!

V Vaših rokah leži usoda bele Ljubljane.

Dosedanji razvoj in procvit mesta Ljubljane je jasen dokaz, da Vam je izvrševalni odbor narodnonapredne stranke vsekdar priporočal kandidate, ki so imeli voljo in sposobnost žrtvovati svoje moči metropoli slovenski. Tudi v prihodnjem času čakajo občinski svet važne naloge rešitve in zato se zopet obrača izvrševalni odbor narodnonapredne stranke do Vas, da se polnoštevilno udeležite volitev in s tem jasno dokumentujete, da je in ostane Ljubljana navzlic vsem vročim željam nasprotnikov in sovražnikov razvoja Ljubljane narodnonapredna trdnjava, ob katero zastoj butajo požrešni valovi breznarodnega reakcionarstva. — Komur je napredek našega mesta na srcu, naj glasuje za kandidate narodnonapredne stranke!

Izvrševalni odbor narodnonapredne stranke je postavil

za II. volilni razred, ki voli dne 17. aprila, naslednje kandidate:

Ivan Hribar,
mestni župan, ravnatelj
banke „Slavije“ in pos.
Gospoke ulice 12.

dr. Danilo Majaron,
odvetnik in posestnik,
Miklošičeva cesta 26.

Dragotin Sajovic,
kotrolor južne železnice,
Cesta na južno železnico 1.

dr. Ivan Tavčar,
odvetnik in posestnik,
na Bregu 8.

za I. volilni razred, ki voli dne 19. aprila, naslednje kandidate:

Josip Lenče,
trgovec in posestnik,
Wolfove ulice 4.

Ilija Predović,
trgovec in posestnik,
Ambrožev trg 7.

dr. Karol Triller,
odvetnik,
Dalmatinove ulice 7.

Ubaldo pl. Trnkóczy,
lekarnar in posestnik,
Mestni trg 4.

Brezbriznost ni na mestu in se lahko maščuje; zato Vas pozivljamo, da se v čim največjem številu udeležite volitev in volite priporočane kandidate! Njih imena dajejo Vam poročstvo zato, da lahko z mirnim srcem polagate upravo mesta v njihove roke.

V Ljubljani, dne 6. malega travna 1907.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

Prerokovanja dr. Šusteršiča.

Resne čase imamo in vendar se pripeti, da pride človek, ki spravi ljudi v smeh. V presrečni smeh nas je spravil včerajšnji proroški govor dr. Šusteršiča! Sam je pripoznal, da je pre-roško navdahnjen in prerokoval je beli Ljubljani, da se kmalu poruši magistrat, deželni dvorec in da bo nazadnje z dolgo brezovo metlo pometel tudi ljubljanski Grad z njegove visočine. Strašno moč je oznanjeval in skoraj bi se ga bili bali, ko bi ne vedeli, da ni na teh groznjah prav nič resnega! Eno pa je res in sicer, da se dr. Šusteršič prav zelo boji Hribarja. Sklical je v „Union“ javni shod. Povabila na imena. Prišlo je precej ljudi. Da nam ne bodo očitali, da se lažemo kakor „Slovenec“, moramo resnici in dr. Šusteršiču na ljubo povedati, da je bilo navzočih 700 do 800 ljudi. Seveda bo „Slovenec“ trdil, da so bili to sami ljubljanski volilci, toda ljubljanskih volilcev je bilo prav po milosti šteto kvečjemu 150, med njimi tudi socialni demokratje, kakor je dr. Šusteršič sam pripoznal, vse drugo pa so bili sami kmetski okoličani, katere so nagnali vkup, da markirajo ljubljansko meščanstvo!

Ob četrt na enajst je otvoril ta shod dr. Pegan. Rekel je, da opusti formaliteto volitve predsednika. Mislil si je, najbolje je, če sva s Šusteršičem kar sama, kaj bi nama delal drugi

zgago, sicer pa menda ni nikogar izmed svojih navzočih somišljenikov našel, ki bi bil sposoben voditi predsedstvo! Predno je poklical glavnega klovna te predstave na oder, povedal je svojim poslušalcem, da se je ta shod sklical osobito za to, ker se je po Ljubljani raznesla vest, (katero sta seveda samo ta dva dolgouha slišala), da hoče liberalna stranka kompromis s „Slovensko ljudsko stranko“. Da to ni res (o ne, ne!), dokaže naj današnji shod. Z žarečim obrazom je povedal, da liberalne stranke sploh ni več (ker je Pegan slep) in da obstoji le še takozvani „Izrael“ te stranke, Šusteršič pa, da bo pometel tudi še s temi ostanki (O jej, to bo težko delo). Pozivljaj je nato poslušalce, da napnejo ušesa, ker jim bo prorok Šusteršič razkril skrivnosti o županu Hribarju in o njegovi kandidaturi! Nato je prirogovilil na oder dr. Šusteršič.

Živio dr. Šusteršič! je zaklical Štefek. Seveda je vse, razen pristnih ljubljanskih volilcev, zaukalo „živio gospod dohtar Šusteršič“.

Bodoči slovanski minister je stopil prav spredaj pred predsedstveno mizo, na kateri je ležal kakor kak „corpus delicti“ pregrešni „Slovenski Narod“ z dne 8. aprila t. l. Pogledal je po množici, — težek vzdihljaj se mu je izvil iz dna njegove krščanske, socialne in demokratične duše in začel je takole: „On kandidira!“ — Molč. — „Nečuvana infamija se je zgodila v Ljubljani. — Dolgo je iskala ta ljubljanska frakarija kandidata, in ni ga mogla najti! Zdaj prihaja člo-

vek, ki je celo voditelj izvrševalnega odbora te narodne napredne stranke, človek, ki se imenuje Ivan Hribar in je župan ljubljanskega mesta, ter se kandidira za naše mesto, katero zastopati je pač zmožen le Kregar. Nečuvno pa je, da ta človek, ki se je na Velikonočni ponedeljek predstavil v „Mestnem domu“ kot kandidat, nima programa! Norčeval se je iz napredne Ljubljane, ko je sebe proglasil za program z besedami: „Program, ki ga zastopam, sem jaz sam.“ Ni li to nesramno? Ta človek ni hotel niti priznati programa svoje lastne stranke, čigar voditelj je on sam! Izdajalec je svoje lastne stranke! Prepričan sem, da bi od vas nihče ne volil takega moža za svojega zastopnika, ki bi sam sebe imenoval program! Hribar je pokazal, da se smatra edinole on sam zmožnega zastopati Ljubljano, ker zna češko, rusko in se bo še poljsko naučil, ker si je pridobil premoženje, katerega drugi nimajo, on misli, da je Kregar nezmožen ter da sploh ni drugega in morda sem mu še jaz premajhen! Program je torej on sam, in delal bo tudi le samo za svoj žep! Bog mi odpusti grehe, jaz nisem tak, prsti moji so čisti, brez madeža! (Zakrutilo je po dvorani). Taki so liberalci, vidite! Kakršen je župan Hribar, taki so liberalni zastopniki in kandidati po deželi. Gruden, Dekleva, Žukamaža in vsi drugi so brez programa, vedno in povsod se sramujejo pripoznati, da so liberalci! Seveda, — če jaz rečem, da nisem klerikalec, ima to svoje tehtne vzroke! A to še ni

vse! Čujte, kaj vam še povem. Ta Ivan Hribar je v „Mestnem domu“ celo rekel, da, če ga izvolijo za državnega poslanca, bo takoj priglasil svoj pristop klubu jugoslovanskih klerikalnih poslancev! Seveda ga ne bomo sprejeli, to mu garantiram danes, ker ž njim ne maram biti skupaj pri eni mizi. Povem vam, da Ljubljana tako breznačajnega človeka še ni imela za župana! Na magistratu vam je mogočni župan s svojim Žančkom, vse mora biti pokorno, — pri vladi pa se valja v prahu in plazi se po trebuhu, — v deželnem zboru je lajnar ter nosi kravji zvonec kakor kaka krava (ipsissima verba!) — v državnem zboru pa bo postal klerikalec! Ljudje božji, je li to značaj! (Dr. Pegan bi bil moral zdajci prijeti Šusteršiča krepko za ušesa).

Povem vam, da mora biti kandidat za državni zbor neomadeževan, čistih rok in kremenitega značaja, z eno besedo podoben mora biti meni Šusteršič se oddahne. Čez nekaj časa je pogledal v „Narod“ ter nadaljeval mešanje rezance z otrobi. Dejal je: „Poglejmo nekoliko, kaj je nadalje naš župan Hribar v primeri z Luegerjem, dunajskim županom! (Vsi zavodni pristaši S. L. S. zatulijo: „Živio Lueger!“ Šusteršič se sladko namusa.) Ta primera je sploh nemogoča! Celó iz Pariza je prišel ondotni vodja soc. dem. stranke študirat dunajsko občinsko upravo ter župana Luegerja in izrekel je, da sta dunajska občinska uprava in župan Lueger nekaj brezprimernega na vsem svetu!

Jezi me do žolča, da tega niti Etbin Kristan ne ve, ki je v soboto Luegerja popolnoma pozabil in omenil samo nemške, angleške in francoske mestne občine! — Kar pa je najhujše, je to, da Ljubljana ni imela še nikoli tako dragega župana! Stane nas celih 13.000 K na leto! In kaj je storil ta župan za mesto Ljubljano? Nič! Potres je podrl stare hiše, in oni, ki so imeli še denar v mošnjičku, so si zidali zopet nove hiše! Ne gre za procvit mesta zasluga Hribarju ampak potresu! (Zopet so zameketali ubogi backi.) Odkar je gospod Ivan Hribar župan, narasla je občinska doklada za celih 60 odstotkov. Ko ni bilo Hribarja, plačevali so 6%, in danes plačujemo 25%. Posestniki starih hiš so največji reveži! V stare hiše noče nihče v stanovanje, vse sili v nove hiše! Nove hiše pa so zadolžene tako, da niti ena strešna opeka ni gospodarjeva! Tako se jim godi kakor škofu, mojemu prevzvišenemu prijatelju z njegovimi zavodi! Za delavce pa Hribar sploh nima srca. Svojim delavcem v Radečah pridruže mezdo! On greši na božjo zapoved, ki pravi, da je tako ravnanje vnebovpijoč greh. Nekoč je celo zahteval, da mu naredi delavec pobotnico za prejeto mezdo. Delavec je pobotnico podpisal, a denarja mu ni izročil! Še le pri sodišču je segel v mošnjiček ter plačal to mezdo. Pri nas se kaj takega ne zgodi!

Na našo slabo luč in drago električno moč bi bil skoro posabil! Obojubil je Hribar v „Mestnem domu“,

da bo skrbel za zboljšanje učiteljskih gmetnih razmer. Celotno podzračje jim je obljubil. Jaz pa pravim, da iz tega ne bo nič! Država o tem ne bo hotela ničesar slišati! Učitelji bi že davno — imeli lahko višje plače, ko bi tega ne bil zadržal Hribar s svojim finančnim načrtom, ki ga pa še meni ni hotel na mojo zahtevo pokazati! Danes se imajo oženjeni učitelji zahvaliti edino meni, da so dobili draginskih doklado! Nadalje je glasoval Hribar proti predlogu zborniškega sveta. Kregarja glede zavarovanja privatnih uradnikov. (Čita iz zapis. trg. zbor. predlog Kregarja, a ute-meljevanje Hribarja izpusti, ker se boji blamaže.) Hribar je obljubil, da izposluje od vlade popolni odpis potrebnega posojila. In glejte, dr. Tavčar ni bil svoj čas za to, ko smo mi kranjski klerikalni poslanci to spravili v državnem zboru na dan. Župan Hribar je vedel o dr. Tavčarjevem početju, a ni se ganil. Danes pa ni več časa za to, da bi to storil župan Hribar, danes ima Kregar prevzeti to važno nalogo!

V Mestnem domu je povedal nadalje župan Hribar svojim volilem vedoma neresnico. Rekel je, da bo gradil jaz ne vem koliko železničnih prog, toda povem vam, — on ne bo zidal niti en meter železnice, niti en meter, o vseh teh železnicah ne ve država ničesar. Izdal je tajnost da smo se združili k ustanovitvi velikanškega gospodarskega podjetja, izbral je to tajnost v svoje politične namene ter govoril zopet neresnico, in sicer, da smo v to svrhu že zložili ogromni kapital, a povem vam, da niti krajcarja ne! Seveda ostanem le pod tem pogojem pri tem gospodarskem podjetju, če ne bo župan Hribar načelnik tega podjetja. — Za mesto Ljubljano hoče napraviti Hribar nov kulturni zavod in sicer se hoče v to poslužiti našega gradu. Ali ste že slišali tako neumnost! Tam, kjer so nekdanje obešali in zapirali lumpe in kamor noben domačin ne gre še manj pa tujec, hoče napraviti kulturno delo, preosnovno gradu, v katerem naj bi bil neki muzej knjižnica in kaj vem kaj še. Zato bo prošil vlado za podporo nekaj stotisočev kron. Za ta grad, kjer se klatijo večinoma samo ljubljanske barabe (včasih vidimo tudi lemenatarje gori) pa toliko denarja! Naprej mu obljubim, da bomo z vsemi močmi delali na to, da ne dovoli država niti vinarja za tako kulturno delo.

Veliko bi vam imel še povedati o neznajnem, samosvojnem in meni čez vse mere zoprnem županu Hribarju, a čas poteka. Nekaj še v slovo! Danes sem nekako preroško navdahnjen in povem vam, da se že majo magistrat, kmalu bo tudi tam zagr-melo na kup, povem vam, da bom pameten v deželnem zboru in sicer korenito pameten; predno se bo pi-salo leto 1908, bomo mi gospodarji mesta. In to nam bo lahka reč! Saj nihče ne mara za župana, lastni nje-govi uradniki na magistratu ga ne marajo! In kdo ga mara v beli Ljubljani? — nihče. Novo doba se bo pričela, ko nastopimo mi! (Gorje kli-čem že danes na tem mestu vsem onim magistratovcem in uradnikom dež. odbora, ki bi hoteli pri volitvah vplivati na svoje podložne! Naznanite vsakega meni! Zanesite se na mene, jaz nisem izdajalec in ne špicelj, kar poveste meni, je tako kakor bi vrgli v grob. V mene gre veliko, iz mene pa nič! —

Obračam pa se tudi do tebe, in-teligenca ljubljanska, (nehote so se obračale glave navzočih okoličanov in iskale inteligenco meščansko) spa-metuj se, dokler je še čas. Ne voli moža, ki je brez programa, ali ki pravi, da je program on sam!

Delal bo samo za svoj žep! Vo-lite pa Kregarja, ki je izobražen in odločen možak in čistih rok. Združite se za njega in zmaga bo gotova!

Te in še veliko drugih oslari je govoril dr. Šusteršič na včerajšnjem shodu. Svest si je bil, da si je s tem podlim in neumnim osebnim napadom na župana Hribarja pridobil kake simpatije, ter da napredna Ljubljana res ne more voliti sedaj župana Hri-barja temveč monštrancarja Kregarja.

Dr. Pegan se je zahvalil dr. Šu-

steršiču, kateri mu je ves čas kasal zadnjo stran svojega nerodnega te-lesa, za to mlatenje prazne slame. Trdil je, da je Šusteršič pokasal lju-bljanskim volilem Hribarja v taki luči, kakršne ne premorejo vse lju-bljanske električne leščerbo. —

Ves govor Šusteršičev je bil ena sama infamija. Ta podla natoleevanja dobe najkrepkejši odgovor dne 14. maja. Ta dan bo napredna Ljubljana korenito pomedla s Šusteršičem in z njegovimi kumpami.

Volilno gibanje

Dunaj, 14. aprila. Vodstvo vse-nemške stranke je izreklo pod pred-sedstvom Šöhnererja, da smejo društveni člani kandidirati v državni zbor le na podlagi vsenemškega bo-dočega programa in s pripoznavanjem Šöhnererja za voditelja. V tem smi-slu so črtali šest kandidatov stranke, ki so nastopili na Češkem kot samo-stojni vsenemški kandidati.

Praga, 14. aprila. Agrarci v mestni skupini Zatec so ponudili kan-didaturo nadučitelju Mikšu, ki jo je tudi sprejel.

Nagodbena pogajanja.

Budimpešta, 14. aprila. V poslanski zbornici je krožila danes vest, da se je v nagodbenih poga-janjih doseglo glede užitninske-ga davka popolno spora-zumljenje, tako da se ta davek loči že leta 1908. Nadalje sta se obe vladi zedinili, da je svobodni pro-met do leta 1917. zajamčen po-tom trgovinske pogodbe, a po letu 1917. se zagotovi prvo mesto tako avstrijski industriji kakor ogrskemu kmetijstvu. Razvoju ogrske industrije se ne bodo delale zapreke. — Mini-strski predsednik dr. Wekerle je po svojem povratku z Dunaja izjavil, da so se nagodbena pogajanja ugodno zasukala proti njegovemu in njegovih tovarišev pričakovanju. Končana pa bodo pogajanja koncem maja ali v mesecu juniju.

Sodna imenovanja na Češkem.

Dunaj, 14. aprila. Po dolgo-gotrajnih konferencah med ministr-skim predsednikom dr. Beckom in ministri Kleinom, Pacakom in Pradejem se je sedaj doseglo sporazumljenje zaradi imenovanja v sodni službi na Češkem. Imenovanje je na veliko škodo Čehom, vsled česar se imenovanje tudi ne razglasi poprej, dokler se cesar ne vrne iz Prage. Skoraj polovico vseh izpraz-njenih sodnih služb dobe Nemci, dasi je bila velika večina prosilcev Čehov. Imenovanje bo povzročilo zelo slabo kri v čeških krogih ter pride gotovo do konflikta z ministrom dr. Pacakom zaradi njegove popustljivosti.

Dr. Wekerle o razmerah na Balkanu.

Budimpešta, 14. aprila. V včerajšnji seji ogrsko-hrvatskega drž. zbora je interpeliral posl. Polit (Srb) zaradi dogodkov na Balkanu. Rekel je, da so izza dogovora v Münstegu minila štiri leta, ne da bi se bile razmere v turških pokrajinah kaj spremenile. Klanje traje že več let. Ti dogodki v Macedoniji in Stari Srbiji so opozorili druge velesile. Posebno Anglija je začela zagovar-jati avtonomijo v Macedo-niji ter se je sploh pojavilo na Ang-leškem mogočno gibanje za balkan-ske dežele. Toda z avtonomijo bi se Macedonija kakor svojačasno vzhodna Rumelija spojila z Bolgarijo. Velika Bolgarija pa ni v interesu naše mo-narhije, posebno Ogrske ne. Ministr-ski predsednik dr. Wekerle je od-govarjal, da ima dogovor v Münstegu namen, pomiriti balkanske dežele, posebno turške vilajete v Evropi. Druga naloga je bila, odstraniti krivice na gospodarskem polju, posebno gle-de davščin. Tudi ta naloga se je skoraj popolnoma posrečila. Glede pomirjenja so se tudi že dosegli lepi uspehi in bolgarska vlada je dala od-ločna jamstva, da bo delovala proti vstaškim četam. „Naša politika je ohranitev statusa quo na Balkanu; pod to besedo pa razu-memo tudi nedotakljivost turške države. Iz tega pa je

tudi razvidno, da ne bodo pod-pirali stremjenja proti avtonomiji Macedonije ali celo sarkasmanje Macedo-nije, temveč bomo svezeli proti ta-kim stremljenjem najodločnejše sta-lišče. V tem oziru med nami in Ma-cedonijo ni diferenc.“

Črnogorska skupščina.

Cetinje, 14. aprila. Polosaj še vedno ni jasen. Skupščina ne more delovati. Narodna stranka dobiva iz vse dežele mnogo brzojav, v ka-terih se odobrava njen istop.

Iz Srbije.

Belgrad, 14. aprila. Zatrjuje se, da obišče kralj Peter še to spomlad italijanskega kralja.

Uradni list prinaša kraljev ukaz, s katerim se velja državnega pro-računa za leto 1906 podaljša do 15. avgusta 1907.

Bivši načelnik generalnega štaba, upokojeni polkovnik Mašin, je raz-poslal odličnim častnikom in držav-nikom zaupno pisanje, v katerem opi-suje razmere v srbski armadi v pri-meri z bolgarsko armado v temnih barvah ter zahteva čimprej pre-osnovo armade.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 14. aprila. Car se je zahvalil finančnemu ministru v la-storočno pisanem pismu za njegovo jasno in možatno nastopanje v dumi povodom proračunske debate.

Moskva, 14. aprila. V Aprak-sinu pri Nizjem Novgorodu, kjer je bil nedavno umorjen policijski urad-nik Petraševič, so policaji pri zasli-ševanju kmetov porabljali najgrozo-vitejša sredstva, da bi izsilili prizna-nja. Topli so jih s šibami po golih podplatih ter jih tudi na druge na-čine mučili. Niti ženskam niso priza-nesli. Med pretepanjem je neka no-seča žena rodila mrtvega otroka.

Varšava, 14. aprila. Zaradi zadnjih ropov in umorov v Lodzu je bilo sedem banditov ustrelenih.

Odesa, 14. aprila. V Rigi so se spuntali kaznenci, napadli ravnatelja in vojaško stražo ter pobrali vojakom puške. Prihitela je cela stotinja vo-jakov, ki so streljali. Sedem puntar-jev je bilo ustrelenih, 12 pa ranjenih. Izmed vojakov jih je ranjenih devet, med njimi dva nevarno.

Občni zbor „Dramatičnega društva“.

V soboto zvečer je imelo „Dra-matično društvo“ svoj redni letni občni zbor v restavraciji „Narodnega doma“. Udeležba je bila izredno šte-vilna. Zborovanje je otvoril predse-dnik dr. Karel vitez Bleiweis, ki je v iskrenih besedah pozdravil zbo-rovalce ter imenoval za zapisnikarja prof. Jos. Westra. V svojem govoru je naglašal, da občni zbor že 20 let, odkar je on predsednik društva, ni bil tako številno obiskan in da je letos opažati med slovenskim občin-stvom živahnije zanimanje za „Dra-matično“, kar dokazuje dejstvo, da je baš letos društvu pristopilo mnogo novih članov. V društvu imenu je izrekel zahvalo mestni občini ljub-ljanski za redno in izredno podporo, dež. odboru za prepustitev lož, „Gledališkemu društvu“ za gmetno, časopi-sju pa za moralno podporo, kot predsednik se je pa zahvalil za ne-umorno, požrtvovalno delovanje v prid društva prejšnjima odbornikoma dr. Jos. Staretu in dr. Fr. Tekavčiču, blagajniku Rozmanu in obema lanskoletnima intendantoma. Nato je dal besedo tajniku prof. Westru, da poroča o društvenem delovanju v pre-tteklem društvenem letu.

Iz obširnega zanimivega tajniko-vega poročila posnemamo: Odbor „Dram. društva“ je imel v pretekli poslovni dobi 19 sej, na katerih je razpravljalo o društvenih zadevah. Meseca novembra je istopil iz od-bora večletni odbornik dr. Fran Tekavčič. Kot prisednika je imenoval v odbor mestni obč. svet ljubljanski obč. svetnika Dimnika in Lenčeta. Vodstvo intendantse se je v seji dne 7. maja 1906 poverilo mag. koncipistu Govekarju, obenem pa sta bila v intendantco voljena blagaj-nik Rozman in tajnik Wester. Na željo intendantca Govekarja se je v seji 13. septembra pritegnil in-tendant tudi prof. Juvandič. Po odobrovem naročilu je intendant an-gažoval vse operno in dramsko osebje in sestavil repertoar, da se je gleda-liška sezona že lahko pričela dne 2. oktobra. Takoj začetkoma sezone sta istopila iz intendantce prof. Ju-

vandič in prof. Wester. Dne 17. novembra je istopil intendant Fr. Govekar in njegove poze je pre-vzel prof. Juvandič, ki je nato do konca sezone vodil sam gledališče v artističnem pogledu, denarno poslo-vanje pa blagajnik Rozman. Vseh predstav je bilo v pretekli sezoni 95, in sicer 23 pod Govekarjevim, 72 pa pod Juvandičevim vodstvom. Letos slavi „Dramatično društvo“ štiri-desetletnico svojega rojstva; 18. t. m. namreč poteče 40 let, odkar je deželna vlada kranjska potrdila pravila „Dramatičnega društva“. V prvem letu svojega obstanka je dru-štvo štelo 138 podpornih članov in letos čez dolgih štindeset let je šte-vilo članov prav isto. Prvi predse-dnik „Dram. društva“ je bil Luka Svetec in od l. 1868 naprej je bil nevezdržema odbornik v društvu se-danji predsednik dr. K. vitez Blei-weis. Poročevalec je nato podal kratko zgodovino razvoja slovenskega gledališča. Do leta 1892, ko se je otvorilo novo deželno gledališče, je slovenska Talija jedva životalila. V dolgi dobi 25 let je bilo komaj 478 predstav, v zadnjih 15 letih pa 1677, torej skupaj 1199 predstav. V prvem desetletju je bilo povprečno 24 pred-stav na leto, v drugem 16, v tretjem 67, koncem četrtega desetletja pa 95. Dasi je gledališče eminentno kulturna ustanova, kulturno vzgajališče, vendar je med nami mnogo takih elementov, ki njegovega kulturnega pomena ne-žejo pripoznati in uvaževati. Vsakemu intendantu, ki je hotel dati sloven-skemu gledališču umetniški značaj, se je godilo kakor Martinu Kačurju: kot idealist je prevzel delo v nadi, da ga bodo vsi podpirali, ki imajo kaj kulturnega smisla, a skoro je moral opaziti, da se je bridko varal. Prenehati je moral „kačuriti“, ako ni hotel zaiti kakor tip naših kulturnih delavcev Martin Kačur v Blatni dol. Tajnik je končal svoje poročilo z bes-edami: „Če je kako mesto predesti-nirano za kulturno središče sloven-skega naroda, mora to biti Ljubljana. Če bodo vsi, posamezniki in korpore-cije, branili v tem prepričanju obstoj našega gledališča, potem poznejšim poročevalcem ne bo treba izrekati z bridko ironijo v mislih male spreme-njenega vzklika Goethejevega: Mein Laibach lob' ich mir! Es ist ein klein Paris und bildet seine Leute!“

Tajnikovo poročilo se je sprejelo z odobravanjem na znanje. Nato je po-dal blagajniško poročilo kontrolor Rozman. V uvodu svojega poročila je naglašal, da je že pred leti, ko je izostala „Dram. društvu“ vsled ob-strukcije dež. zbora podpora, opozor-il na nevarnost, da zadene slovensko gledališče katastrofa, ako se „Dram. društvu“ ne bo redno izplačevala dež. podpora. Glede te podpore je l. 1901. interveniral pri merodajnih faktorjih, ki so mu vsi zatrjevali, da je pod-pora slov. gledališču stalna subven-cionija in da se bo torej redno iz-plačevala vkljub obstrukciji. Toda to se ni zgodilo in zato se tudi nabaja sedaj slovensko gledališče na pragu katastrofe. Z ozirom na očitanje, da se vzdržuje gledališče, ker se mu daje dež. podpora, s kmetiskim denarjem, in da mora vsled tega kmet plače-vati za ustanovo, ki služi baje zgolj v zabavo ljubljanskemu prebivalstvu, je poudarjal blagajnik, da plačuje Ljubljana več nego eno tretjino vseh direktnih davkov na Kranjskem, da ima torej povsem pravico zahte-vati deželne podpore za gledališče, ki je obče narodne kulturne važnosti. Gmetno stanje društva podaja ta-le slika: Denarni promet je znašal v pretekli poslovni dobi 215.560 kron. Račun režije za leto 1906/07 kaže na dohodkih: subvencija mesta 26.000 kron, „Gled. društvo“ 1089 K, člana-rina 394 K, predstave 15.787 kron 60 h, lože in abonma 10.967 K 69 h, torej skupaj 54.238 kron 29 h, na stroških pa za plače 48.501 K, za naobrazbo 453 K, repertoar 1939 K 55 h, zavarovalnino itd. 1640 K 88 h, za razne stvari 3391 K 33 h, skupaj torej 55.925 K 76 h. Čistega aktiv-nega premoženja ima društvo 10.126 kron 56 h. K blag. poročilu je kand. prof. Kobal pripomnil, naj bi se od-bor pobiral za to, da bi društvu pri-stopilo čim največ članov. Na predlog revizorja G. Pirca se je blagajniku in odboru dal absolutorij.

Proračun izkazuje 57.100 kron dohodkov, 73.200 kron pa stroškov, torej 16.100 kron primanj-kljaja. Pripomnimo, da seta primanj-kljaj spremeni, ako dežela stori svojo dolžnost in izplača vse obljubljene podpore, v prebitek v znesku 4100 kron. Nato je poročal prof. Miroslav Juvandič o svojem de-lovanju kot intendant. Njegovo po-ročilo, v katerem je ostro kritikoval delovanje prejšnjega intendantca in ki je bilo nekaka samoobramba proti napadom z gotove strani, priobčimo radi njegove poučljivosti in zani-mivosti v podlistku. Na Juvandičeva izjavljanja je odgovarjal Fr. Govekar, ter skušal dokazati neutemelje-nost Juvandičevih trditev. Fr. Ko-bal je govoril na adresu gotovih

kritikov s perečim sarkazmom. Pisa-telj Ivan Cankar je vehementno napadel Govekarja, očitoval mu, da ima „v srečo znano kobilo“ ter pred-lagal, naj se voli iznova ves stari odbor, Govekarja pa naj se ven vrže. Etbin Kristan je govoril o kulturnem pomenu gledališča, poudar-jajoč, da je treba gledališče moder-nizirati in demokratizirati. Po kon-čani debati o intendantovem poročilu, je predsednik dr. Bleiweis nazna-nil, da je ves odbor istopil in da bo treba voliti novi odbor. Predno so se odredile volitve, se je zglašil za besedo še Ivan Cankar, ki je naglašal, da v svojem govoru ni mel namena žaliti Fr. Govekarja in da popravlja svoje besede, „naj se vrže Govekarja ven“, v toliko, naj se vrže iz društva tip Govekarja.

Volitev odbora se je vršila po listkih. Skrutinatorja sta bila prof. Pajk in dr. I. Demšar. Za pred-seznika je bil izvoljen notar Alek-sander Hudovernik z 21. glasovi izmed oddanih 32. Pri volitvi v od-bor so dobili Rozman 24, Juvan-dič 21, dr. Novak 20, Wester 28, Andolšek 13, dr. Goestel 13, dr. Dermota 11, Jančič 10, Govekar 9, Etbin Kristan 9, Paternoster 9 itd.

Ker niso hoteli sprejeti izvolitve kont. Rozman, prof. Juvandič in prof. Wester, je tudi notar Hu-dovernik odklonil izvolitev. Nove volitve bodo na izrednem občnem zboru, ki se skliče prihodnjo so-boto.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. aprila.

— **Občinske volitve v Ljubljani.** Danes je bila volitev iz III. razreda. Ta šteje 2490 volilcev. Od-danih je bilo 872 glasov, kar priča, da ni bila agitacija in udeležba od narodnonapredne strani nič posebna. Izvoljeni so seveda narodnonapredni kandidati in sicer so dobili gg. Kozak 560, Mally 566 in Zirkelbach 542 glasov. Socijal-nodemokratični kandidati so pro-padli. Dobili so gg. Kristan 327, dr. Dermota 321 in Mlinar 145 glasov. Socijalnim demokratom se mora priznati, da so disciplini-rani. Točno so se odzvali pozivu svoje stranke. Toda glasovi, ki so jih dobili njih kandidati, niso bili vsi socijalno demokratični. V zadnjem trenutku so namreč priskočili socijal-nim demokratom na pomoč kleri-kalci, misleč, da pomorejo s svo-jimi glasovi socijalnim demokratom se do zmage in narodnonapredni stranki do poraza. Kakor kaže izid volitve, je ta manever ponesrečil. Konstatirati se mora tudi, da je za socijalne de-mokrate glasovalo razmeroma prav mnogo Nemcev, ki so tudi po volitvi pri Frincu nekam demonstra-tivno prepevali nemške pesmi. Volilci narodnonapredne stranke imajo danes zvečer ob 8. uri sestanek v Narodnem domu.

— **Shod volilcev narodno-na-predne stranke** skliče „Slovensko društvo“ v nedeljo, dne 21. t. m. ob 10. dopoldne v veliko dvorano „Me-stnega doma“. Na dnevnem redu bode samo točka: „Slovenčeve“ laži in dr. Šusteršičeve klobasarije in bode o njej poročal župan Hribar. — Ker je jako poučno izvedeti, kakega nedostojnega in umazanega orožja se poslužuje klerikalna stranka v boju za ljubljanski državnozborni mandat, opominjamo na ta volilni shod že danes.

— **K poglavju o „Slovenčevi“ resnicoljubnosti.** Prejeli smo in prijavljamo: „Slovenec“ je v sobot-nem uvodnem članku nakupil o meni in mojih dohodkih vse polno neres-nic ter sestavil cele bajke. — Ča-stite svoje someščane za danes samo opozarjam na to; na volilnem shodu, ki ga v kratkem skličem, bodem pa podal pojasnil, kako ta list vedoma trosi neresnice med svet. — V Ljub-ljani, dne 15. aprila 1907.

Ivan Hribar.

— **Klerikalni shod v Unionu.** Županov govor na sijajnem shodu narodno-napredne stranke v Mestnem domu dne 7. aprila je naše kleri-kalce v dno duše preplašil, kajti ta govor je napravil povsod največji in najlepši vtisk. Čutili so potrebo skli-cati protishod, na katerem bo go-voril, kakor bi vsak razsoden človek pričakoval, Hribarjev protikandidat

Kregar, o katerem vedo pri „Slovenca“, da je izrednih zmogljivosti in talentov. Govoril pa na tem shodu ni Kregar, ampak dr. Šusteršič, iz česar se da sklepati, da že klerikalci spoznavajo, da je Kregar docela nesposoben človek. Iz včerajšnjega shoda se pa tudi razvidi, kaka je klerikalna moč v Ljubljani. Zbognati so morali klerikalci ljudi iz Bizovika, Most, Rudnika, Šent Vida in celo iz Medvode prišel delat „dren“ oča Smove. Navzočih je bilo tudi precej socialnih demokratov, tistih ljudi, ki hodijo tudi na napredne shode, kjer vedno brusijo jezike in ugovarjajo temu in onemu, dočim so na klerikalnih shodih lepo tiho in se niti oglašati ali zganiti ne upajo. Dr. Šusteršič jih je včeraj naravnost pozval, naj izpregovore, a gospodje soc. demokratje so stisnili rep med noge in junaško molčali. Seveda na naprednih shodih vedo, da imajo pred sabo svobodomiselnih ljudi, ki ne marajo posegati po nasilnih sredstvih, na klerikalnih shodih je pa to drugače: tu je odločilna surova, brahialna sila in te se sodrugi, ki so sicer veliki junaki — seveda samo z jeziki, silno boje. Kakor smo že povedali, je imel na klerikalnem shodu v „Unionu“ izključno besedo dr. Šusteršič. Govoril je tako, kakor je on sploh navajen govoriti: surovo in neotesano kakor kak pijani poulični baraba. Vodilno načelo njegovih izvajanj je bilo obrekovanje, natolcevanje in zavijanje resnice, stremiljenje, da bi z demagoškimi fintami in jezuitskimi zavijanjmi sugeriral poslušalcem mnenje, da župan Hribar res ni mož, ki bi bil sposoben zastopati v parlamentu ljubljansko mesto. Klerikalni kolovodja je trdil o Hribarju, da nima nobenega programa, oziroma da si ne upa javno povedati, na kakšen program da on kandidira. To je ostudna laž, ki si jo upa izreči samo človek Šusteršičevega kalibra, ki ve, da ima pred sabo same take ljudi, ki nič ne mislijo, nič ne čitajo in ki nimajo sploh nobene lastne sodbe, ljudje, ki se jim lahko natvezijo najgorostajše laži in budalosti, da jih slepo verjamejo. Župan Hribar je na shodu v „Mestnem domu“ javno povedal, da kandiduje na programu narodno napredne stranke in da mu baš radi tega ni treba razvijati posebnega programa, ker je program narodno napredne stranke pač dovolj jase, da ga pred inteligentnimi volilci, kakršni so bili zbrani na shodu v „Mestnem domu“ gotovo ni potreba še posebe pojasnjevati in komentirati. In ta program je naroden in napreden, a v njem ni ne duha ne sluha o tistem liberalizmu, ki ga narodni napredni stranki podtikajo dr. Šusteršiču in njegovi prijatelji, ki so si izmislili liberalce v to, da bi kmetu, ki ne razume te tuje besede, lažje natvezili, da so v narodno napredni stranki zbrani sami brezverci in taki ljudje, katerih se je kmetu bati bolj kakor hudiča samega. Šusteršič je govoril, da Hribarja ne bo volil nobeden klerikalec. [Kdo pa to zahteva? Hribarju ni treba beračiti, klerikalnih glasov, kakor to delajo klerikalci, ki kakor tihotapci lažijo okrog in preže, kako bi ujeli kakšnega naprednjaka v svoje mreže in ga premotili, da bi oddal svoj glas Kregarju. Hribarju pa tega ni treba, on bo zmagal brez takšnih volilnih manevrov. In če bo kot poslanec prijavil svoj pristop klubu hrvatskih in slovenskih poslancev, ne bo odvisno edino od dr. Šusteršiča, če bo sprejet ali ne, zakaj zgodi se lahko, da v tem klubu ne bo več neomejen gospodar Šusteršič tako, kakor je bil prej. Šusteršič se je dotaknil tudi vprašanja splošne in enake volilne pravice ter zatrjeval, da je v tem oziru za Hribarja in narodno napredno stranko najbolj značilna volilna reforma, ki jo je nedavno tega sklenil ljubljanski občinski svet. Temu bi bilo pripomniti, da se je narodno napredna stranka izrekla za splošno in enako volilno pravico za vse zakonodajalne zastope, ne pa tudi za občinske zastope. Kar se tiče onega velikega gospodarskega podjetja, o katerem je govoril župan Hribar na shodu v „Mestnem domu“ in katerega se je dotaknil tudi Šusteršič seveda na svoj znani nad vse

fini način imenuje župana radi dotičnih izvajanj — lažnivca, bodi povedano, da je velik kapital za dotično podjetje že zagotovljen, da si ni Šusteršič zanj žrtvoval niti vinarja, pač pa je izjavil na županovo pismo, da je rad pripravljen pristopiti omenjeni akciji. Pripominjamo, da ni županu Hribarju bilo ležeče na tem, da bi postal predsednik dotičnega podjetja, marveč da je prevzel začasno predsedstvo samo radi tega, ker je bil v to od raznih strani naprošen. Sicer bi pa župan Hribar podjetje podpiral tudi, če bi bil tudi Šusteršič predsednik, to pa radi eminentne narodne važnosti in v slučaju, da bi bili obe slovenski politični stranki pravično zastopani v odboru. Pri tem bi pa seveda moral zahtevati, da bi se ne postopalo tako kakor pri Unionu, kjer je Hribar delničar, a se ga baš v posloplju te družbe napada in blati najpogostejše. Šusteršič je govoril, tudi o zboljšanju plač učiteljskega ter zavihtar tako, kakor da bi bila napredna stranka prepričana, da se ni izvedla stalna regulacija učiteljskih plač. Z oziroma na to je treba konstatovati, da se bili v dež. zboru klerikalci na čelu jim Šusteršič odločno proti vsaki stalni ureditvi učiteljskih plač izjavljajo, da so edino za draginjske doklade in da ne glasujejo za ničesar drugega. Ako bi bili klerikalci pripustili razpravo o stalnem zvišanju učiteljskih plač, bi bil župan Hribar takoj vložil svoj natančno izdelani načrt, ki ga še sedaj hrani. Kar se delavskih hiš tiče, bi bil Šusteršič bolj storil, ako bi bil molčal, zakaj že pred leti je župan Hribar pri upravi tobačne režije posredoval, da se je odločila graditi več delavskih hiš in se je v to svrhu že dogovarjala glede nakupa dveh velikih zemljišč. Klerikalci so e tem zvedeli ter prepredili ta načrt s tem, da so upravi obljubili, da bodo sami zidali delavske hiše in pod tem naslovom dobili od nje 20.000 kron podpore. Tabočna režija je seveda rada žrtvovala 20.000 K, ker si je s tem prihranila več sto tisoč kron za zgradbe, v koliko so pa klerikalci držali svojo obljubo, tega pa ne maramo raziskovati. — Menimo namreč, da že gori navedeno dejstvo dovolj ilustruje klerikalno skrb za delavce in za zdrava delavska stanovanja. O Šusteršičevih nazorih glede ljubljanskega gradu se nečemo prerekati z njim, zakaj za pametne in razsodne ljudi je pač odveč, da bi se pobijali rovtarski, predpotojni nazori o umetnosti itd. klerikalnega prvaka. S temi javno izpovedanimi svojimi nazorji se je Šusteršič v očeh vseh pametnih in razsodnih ljudi sam obsodil in sodi baš radi teh nazorov v zbirko raritet in antikvitet, zakaj pod solncem menda ni več naobraženega človeka, ki bi sodil o umetnosti tako gluho in bornirano kakor on, velemožni Šusteršič. Šusteršič je vlačil v debato tudi docela zasebne stvari župana Hribarja, ki jih je izvedel v svoji advokatski pisarni. Če je tako postopanje honetno, prepustimo razsodbi poštenega slov. občinstva, to pa naglašamo, da župan Hribar še ni nikoli nikomur nobenega zasluzka pridrževal ali odtegoval in se lahko v dokaz tega sklicuje na vse svoje uradnike in uslužbence, ki so bili pri njem v službi tekom 37 let. Sicer bo pa to zadevo, kakor tudi vprašanje o občinskih dokladah prav gotovo temeljito pojasnil župan Hribar na nedeljskem shodu v „Mestnem domu“. Šusteršič se je tudi ustil, da je iz državnega zbora pometel vse „liberalne“ poslance. Šusteršič naj bo v tem oziru le po tih in naj ne bo prezgodaj zmage pijan, ker se mu lahko prigodi, da ga že v doglednem času polije mrzla ploha in se zrušijo v prah njegovi gradovi, ki jih hoče zidati na ruševinah napredne stranke. Da je Šusteršičovo najprijudljivejše orožje laž, to pač ni potreba še posebe naglašati. A do take očitne, gorostasne laži se pa menda še ni nikdar povzpел kakor včeraj, ko je z najnedolžnejšim obrazom na svetu govoril, da je bil dr. Tavčar proti odpisu državnega posojila mestu Ljubljani v znesku 200.000 K. Takšne notorične laži si upa na javnih shodih trošiti

mož, v katerem je že menda zamrl vsak čut poštenosti, mož, ki ve, da ima pred sabo takšne nerazsodne ljudi, katerim lahko natvsn celo medveda. Njegovo zatrdilo, da to posojilo ne bo nikdar odpisano, dokler bo v Ljubljani napreden kandidat, seveda ni jemati za resno, izpričuje pa višek njegove megalomanije, ki se že približuje momentu, ko bo svoji megalomaniji proglasil samega sebe za boga enakega. Koncem svojega govora se je Šusteršič mogočno bil po prsih in kričal: Drugi so s narodnim delom obogateli, mi smo pa delali za narod, a smo ostali — berači! Ali ni Šusteršiču silila priteh besedah v obraz rdečica sramu in stida? On, ki kuje tisočake iz ljudskih žuljev, on, kinestori koraka, ne da bi ne bil plačan, on, ki ni še svoj živi dan žrtvoval v narodne namene, on, ki čepi na zlatih zakladih v „Ljudski posojilnici“, on bi naj bil berač?! Da, Šusteršič je imel žalostni pogum, da je sebe proglasil za berača, ne da bi ga občila rdečica sramu, toda njegovih poslušalcev je bilo sram zanj in zato so ubežali iz dvorane, da je v njej končno ostal sam s svojimi najponižnejšimi podrepaniki. In tako so Šusteršiča obsodili njegovi lastni pristaši, da bi pa mož to obsodo sam čutil, zato ima pa predebelo kožo!

— **Shod socialističnih demokratov.** V soboto zvečer so sklicali socialistični demokratje volilni shod v areno „Narodnega doma“ z dnevnim redom: Občinske volitve v Ljubljani. Udeležilo se ga je okoli 250 oseb. Shodu je predsedoval sodrug Tokan. Prvi je govoril dr. Anton Dermota, ki je razmotrival, kakšne naloge ima občinska uprava sploh in zakaj je gospodarstvo v naših občinah negotovost. Prešel je nato specialno na ljubljansko občino, na kateri je grajal to in ono, dasi je pa moral pri tem priznavati, da je občina ljubljanska veliko storila v vsakem oziru. Mestnemu občinskemu svetu je očital g. Dermota zabitost, da se nič ne ozre po svetu in da niti ne vzame v roke kake knjige, iz katere bi se kaj poučil. Kompromisa med soc. demokratji in klerikalci po govornikovih zatrdilih ni in hoče „Slov. Narod“ z vestjo o kakem kompromisu le diskreditirati soc. demokratje. Govornik je želel, da bi bil ponedeljek, t. j. danes socialnodemokratski dan v Ljubljani, „naj bo uspeh že tak ali tak, čeprav ne zmagamo, hočemo pa vsaj dokumentirati svojo politično in socialno eksistenco. Kliko v obč. svetu ljubljanskem hočemo in moramo zločiti. Sedanjí obč. svet je sama senca in nič drugega!“ Dočim je dr. Dermota govoril mirno, je drugi govornik Etbin Kristan naravnost vpil. Pretresal je vprašanje, zakaj je v prvi vrsti potrebno, da hoče soc. demokratje prodrati v ljubljanski občinski svet. Pogreval je staro laž, da narodno napredna stranka ni bila vedno prijateljica in zagovornica splošne in enake volilne pravice. Ljubljanska občina se mora demokratizirati, priti mora soc. demokratija v obč. svet. Govornik je očital g. županu, da 7. aprila v „Mestnem domu“ ni govoril resnice, ko je trdil, da je zdaj v Ljubljani manj revščine nego pred potresom. Revščina v Ljubljani raste od dne do dne. Soc. demokratje se iz narodnosti še niso nikoli norčevali, ampak iz narodnih fraz. Ker soc. demokratje to norčevanje vedno taje, jim moramo povedati, posebno pa Kristanu, da ne govore resnice. Navedemo samo en dokaz: Ko se je narodno napredna stranka v ostrih protestih zavzemala za koroške Slovence, ki jih je volilna reforma s klerikalno pomočjo tako nesramno oropala, bil je ravno Etbin Kristan tisti, ki se je norčeval iz tega protesta. Za izobrazbo ljudstva, je rekel govornik dalje, se v Ljubljani še ni nič storilo, otrokom je treba učil in hranil in ne samo lepih šol. Precej pretirana je bila njegova trditev, da hodijo po predmestjih otroci o Božiču bosi v šolo. Da je Ljubljana lepa, naredili so delavci lepo. G. Kristan je pozabil povedati, da so bili ti delavci tudi plačani za to. Kristan se je zavzemal za mestno prodajal-

nico mesa in poudarjal, da je občina kriva, da je v Ljubljani tako zelo vse drago. Soc. demokratija zahteva progresivno razmerje direktnih davkov. Kadar bo bela Ljubljana rdeča, takrat bo pa vse dobro in lepo se bo živelo tukaj. Obrtnik Kovač je dejal, zakaj sta govornika toliko govorila, da se mora to in to storiti za delavstvo, malega obrtnika pa, ki je še vedji revež od delavca, pa nista omenila nič. Te besede so vspodobile Kristana, da je govoril cele pol ure in se zavzemal za malega obrtnika in vedel vse njegove težave. Malega obrtnika bode rešila le soc. demokratija. S tem je bil končan ta shod.

— **Viljudno vprašanje na poštne razvataljstvo.** Iz Velenja se nam piše: Je li dovoljeno razpošiljati vabila za shod „Kmetске zveze“ v občinskouradnem, poštne prostem izavitku? V Celju je moral zapustiti službo radi tega pregreške okrajni tajnik; radovedni smo, če bo moral radi tega zapustiti svoj županski stolec velenjski župan Jože Skasa.

— **Volilno gibanje na Gorškem.** Za sodne okraje Tolmin, Cerkno, Kanal, Kobarid in Bovec kandidira narodno napredna stranka goriška g. dr. Rudolfa Gruntarja, odvjetnika v Tolminu.

— **V pokoj je šel generalni major in poveljnik 26. brambovske brigade v Brnu baron Buttler pl. Brandenfels** ter dobil pri tej priliki naslov in značaj podmaršala in viteški križ Leopoldovega reda. Nadalje je šel v pokoj podmaršal Döller pl. Wolframsberg, vrhovni orožniški nadzornik. Na njegovo mesto je imenovan generalni major M. Tišljar.

— **Iz politične službe.** Absolvirani tehnik g. Oskar Juran je pripuščen k državnim stavbinski službi na Kranjskem.

— **Tuj red.** Okrajni glavar v Litiji g. Viktor Parma je dobil meklenburški red od nadvojvode meklenburg-šverinskega.

— **Izredni občni zbor Dramatičnega društva.** Ker se na rednem občnem zboru tega društva v soboto, 13. t. m. radi pozne ure (niso mogle rešiti vse točke dnevnega reda, se sklicuje s tem izredni občni zbor v soboto, dne 20. t. m. ob polu 9. uri zvečer v restavraciji Narodnega doma. Na dnevnem redu sta še preostali točki: Volitev odbora in slučajnosti. Gg. društveni člani se k temu zboru najvjudneje vabijo, da se bo moglo po volitvi novega odbora takoj pripravljati za bodočo gled. sezono.

— **Dobrodelni večer** v korist ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje se je v soboto zvečer v veliki dvorani hotela „Union“ glede proizvajanja pevskih in glasbenih točk v vsakem oziru kar najlepše obnesel, zlasti je ugajala A. Foersterjeva Kitica, v gmetnem oziru pa nič kaj posebno, kajti bil je obiskan slabo, kar je jako obžalovati, ker je bil čisti dobiček namenjen tako plemenitemu namenu.

— **Šentpetrska moška podružnica sv. Cirila in Metoda.** Na občnem zboru 10. t. m. bili so voljeni naslednji funkcionarji: Predsednik: mestni župnik Fran Pavlič, tajnik: žel. oficijal v p. Fran Podkrajšek, blagajnik: mestni kaplan Fran Zorko; namestniki: gg. Viktor Rohrmann, Fran Žan, Lev Jerše in Ivan Bonač. Odborniki: gg. Alojzij Lenček, Tomo Mencinger in Janko Pijanec in kot zastopniki za veliko skupščino gg. Bradaška, Jerše, Lenček, Pavlič, Pijanec, Podkrajšek in Zorko. — Odbornih sej je bilo v pretekli dobi 9. Udov je štela podružnica 1 častnega, 13 pokroviteljev, 33 ustanovnikov, 107 letnikov in 150 podpornikov; skupaj 303 člane.

— **Družinski večer** „Dobrodelnega društva tiskarjev na Kranjskem“ se je snoči v areni „Narodnega doma“ obnesel v vsakem oziru imenito. Obisk je bil prav dober, dasi so se ga člani društva udeležili pač v mnogo prepičlem številu. Mestna društvena godba je izborno svirala, komični prizori so pa vzbujali obilno smeha. Saljiva pošta je dobro funkcionirala in je bil promet kar velikanski. Vsa čast prirediteljem, ki so se resnično potrudili, da zadovolje posetnike tega večera!

— **Umrla** je v soboto v Ljubljani ga. Neža Soklič, mati g. Ivana Sokliča, trgovca s klobuki. N. v m. p.!

— **Kap je zadela včeraj** po noči Franjo Rihar roj. Gostiša. Blaga pokojnica je bila soproga g. Ivana Riharja, trgovca in posestnika v Gor. Logatcu. Vrlemu narodnjaku iskreno sožalje!

— **Tedaj za pridelovanje krme.** Dne 27. in 28. maja t. l. bo na kmetijski šoli na Grmu dvadnevni tedaj o pridelovanju krme. Pounk bo brezplačen ter se ga lahko vsak kranjski kmetovalec udeleži. Kdor se hoče udeležiti tega tedaja, naj to prijavi vodstvu šole na Grmu do dne 12. maja t. l. Podpore za pot se ne bodo dajale ter si mora vsak udeležnik tudi hrano in stanovanje sam preskrbeti.

— **Umrl** je 12. aprila t. l. gosp. Jakob Krušič, župnik v Št. Andražu pri Šoštanju, brat duh. svetniku in upokojenemu profesorju Ivanu Krušiču v Celju. Rajni je bil mož stare korenine, koncilijanten in ljudomil, kakršnih imamo pač malo danes med duhovniki. Blag mu spomin!

— **Izpred celjskega porotnega sodišča.** V prihodnjem porotnem zasedanju, ki se začne 22. t. m., pridejo na vrsto sledeči obtoženci: Jožef Veznik in Marija Žičkar, zaradi detomora, Fran Krumpak, zaradi požiga in Fran Fijaš, zaradi uboja.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljal z južnega kolodvora v Ameriko 38 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 200 Hrvatov in Slovencev. V Heb je šlo 40 Hrvatov, na Dunaj pa se je peljalo do 400 Lahov. — V soboto je šlo v Ameriko 21 Hrvatov in 58 Macedoncev, nazaj je pa prišlo 40 Slovencev, 50 Macedoncev in 200 Hrvatov. V Baden je šlo 10 Slovencev, 60 Lahov se je pripeljalo v Ljubljano in Novo mesto, 900 jih je pa šlo na Ogrsko in Spodnje Avstrijsko.

— **Izgubljeni in najdeni reči.** Poslovodjeva soproga ga. Marija Klinčeva je izgubila srebrno uro z zlato verižico, vredno 52 K. — Na južnem kolodvoru so bili izgubljeni, oziroma najdeni trije dežniki, par nogavic, šolni in pet robocev. — Neka gospodična je izgubila beležnik, v katerem je imela bankovec za 10 K. — Delavka Marija Vokljeva je izgubila srebrno žensko uro s kratko zlato verižico, vredno 20 K.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dol. Logatec 15. aprila. Včeraj za 5. uro pop. sklical je dr. Šusteršič shod v gostilni pri Kokolovcu. Shod je bil razbit. Šusteršiču in Gostinčarju je bil postavljen slavlolik iz metel in cunj. Orožništvo je intereniralo.

Gor. Logatec 15. oktobra. Včeraj se je vršil tu ob 3 uri popoldne shod na katerem sta govorila Šusteršič in Gostinčar med velikanskim smehom navzočih. Pri glasovanju Gostinčarjeva kandidatura z ogromno večino odklonjena, sprejeta pa kandidata Grudnova oziroma Kopača. Slišali so se viharji klici: „Živio Gruden“. Ljubljanskega pometaja ne maramo! Gostinčar je bežal v Plazino na vlak.

Sevnica 15. aprila. Občinski odbor boštanjski z veseljem soglasno pozdravlja kandidato gosposda Ivana Hribarja, župana ljubljanskega, za državni zbor. Boštanj ob Savi.

Maribor 15. aprila. Dr. Korošičevi in dr. Verstovski pristaši so postavili na včerajšnjem shodu v „Narodnem domu“ za slovenskega kandidata v mestni skupini mariborski pasarja Tratkupina.

Dunaj 15. aprila. Danes ob 8. uri 43 minut zjutraj se je cesar odpeljal v Prago. Z njim so se peljali Beck, Pacák in Prade. Fort je že včeraj šel tja. Na kolodvoru se je zgodil zanimiv humorističen intermezzo. Generalni adjutant grof Paar je vprašal ministra Pacáka, kako je vreme v Pragi. Pacák: Slabo. Paar: Čemu pa imamo češkega ministra, ako se v stolnem mestu ne more napraviti lepega vremena? Pacák: Kaj ne veste, da se moram za vsako stvar prej domeniti z nemškim ministrom? Paar: Pa gotovo odložite vselej sabljo, sicer bi znali taki domenki krvavo končati.

Dunaj 15. aprila. Vse vesti, da pripravlja ministrski predsed-

nik Beck novo češko-nemško spravo so izmišljene. **Petrograd 15. aprila.** Na ukaz ministrskega predsednika je policija siloma zabranila žurnalistom vstop v durno. Odslej bodo smeli hoditi samo na plenarne seje. **Rim 15. aprila.** Angleški in italijanski kralj se snideta 18. t. m. v Galti.

Meteorološko poročilo.
Vidna nad morjem 06-2 Srednji vzhodni tlak 780-0 mm

april	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
13.	9. zv.	727.4	8.0	brezvetno	oblačno
14.	7. zv.	724.9	8.6	slabizahod	oblačno
	2. pop.	724.4	8.6	sr. vzhod	dež
15.	9. zv.	723.9	8.1	slab vzhod	oblačno
16.	7. zv.	722.4	6.6	sl. szah.	dež
	2. pop.	722.4	7.9	sl. svzh.	dež

Srednja predvečerajska in večerajska temperatura: 7.4° in 7.8°; norm.: 9.3° in 9.5°
Padavina v 24 urah 0.0 mm in 4.9 mm.

+
Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec prebitko vesti, da je Bogu vsega mogočnemu dopadlo, poklicati k sebi svojo nepozabno, iskreno ljubljeno soprogo, oziroma mater, hčer, sestro, svakinjo in teto, gospo **Franico Rihar roj. Gostiša**
danes ob enajstih ponoči, po kratkem in mučnem trpljenju, v 25. letu njene dobe.
Zemski ostanki predrage rajnice se prenese v torek, dne 16. aprila t. l. ob petih popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Gor. Logatcu.
Sv. maše zadušnice se bodo služile v župni cerkvi Matere Božje v Gor. Logatcu.
Drago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.
V Gor. Logatcu, 14. aprila 1907.
Ivan Rihar, posestnik in usnjar, soprogo. — **Franca in Franja Gostiša**, starši. — **Franica in Mici**, otroka. — **Franca, Ivan, Alojzij**, bratje. — **Anica in Tinica**, sestre.

+
Potrim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec prebitko vesti, da je po dolgi mučni bolezni mirno zaspal v Gospodu naš ljubljeno oče, oziroma tast in stari oče, gospod **Janez Gregorič**
posestnik in trgovec
previden s tolažili sv. vere, v 78. letu svoje dobe.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 16. aprila 1907 ob devetih zjutraj k Sv. Barbari na Tabru.
Sv. maše zadušnice se bodo brale v domači in drugih cerkvah.
Prebлага pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.
V Retjah, dne 14. aprila 1907.
Jože Gregorič, posestnik in trgovec, **Alojz Gregorič**, c. kr. poštni oficijal, sinova — **Marija, Ivana, Nežika, Franca, Tonica**, hčere. — **Pavilina, Dragica, Ivana Gregorič**, s nehe. — **Jernej Krasovec, Janez Bartol, Alojz Lavrič, France Vesel, Anton Kšmerl**, zetje. **Vnučki in vnučkinje**.

Zahvala.
Za mnogobrojne dokaze presrčnega sočutja povodom bolezni in smrti našega iskreno ljubljenega očeta, oziroma tasta in starega očeta, gospoda **Frana Ingliča**
c. in kr. ognjičarja v p.
dalje za veliko udeležbo pri pogrebu in prekrasne darovane vence, izrekanje vsem sorodnikom, prijateljem in znanec ter vsem drugim udeležnikom presrčno zahvalo. Posebno iskreno se zahvaljujemo preb. g. poveljniku c. in kr. polka št. 27, kralj Belgicev, za preskrbitev voj. godbe, g. predstojniku tukajšnjega artilj. skladišča orodja, vsem gg. podčastnikom tukajšnjih čet in slav. veteranskemu društvu okolice ljubljanske.
Vsem iskrena zahvala.
V Ljubljani, 15. aprila 1907.
Rodbina Inglič-Kristan.

Zahvala.
Za vse mnogostevne dokaze srčnega sočutja povodom bolezni in smrti naše preljubeznive nepozabljene matere **Antonije Starč**
kakor tudi za ogromno udeležbo pri pogrebu, izrekanje vsem vsem sorodnikom, prijateljem, znanec in udeležnikom sploh, najiskrenejšo zahvalo. Osebito iskrena hvala vsem darovalcem prekrasnih vencev.
Ljubljana, dne 15. aprila 1907.
Josip in dr. Anton Starč.

Zahvala.
Za mnogobrojne izraze srčnega sočutja povodom bolezni in smrti našega nepozabnega, iskreno ljubljene očeta, strica, brata, tasta, zeta in svaka, gospoda **Mihaela Gostiša**
posestnika in trgovca
izrekanje vsem vsem vsem svojemu najtoplejšemu zahvalo.
Posebno se najtopleje zahvaljujemo p. n. uradnikom, sl. požarni bratovi v Gor. Logatcu, preč. duhovščini, kakor tudi vsem darovalcem prekrasnih vencev, sorodnikom, prijateljem, znanec in udeležencem, ki so prihiteli od daleč in blizu, da sprejmo pokojnika k zadnjemu počitku.
Lepa in srčna hvala vsem!
Prosimo, naj se nam blagohotno oprostijo, ako kdo izmed sorodnikov, prijateljev ali znanec pomotoma ni prejel posebnega obvestila.
V Gor. Logatcu, 13. aprila 1907.
Marija Gostiša.

Predilci
dobe stalnega dela v predilnici v Ajdovščini.
Družine dobe prosto stanovanje.

Pozor! Pozor!
Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih **nagrobni spomenikov**
iz vseh vrst marmorja in pa **nagrobne okvire**
prevzemam in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbna dela. Zaradi preselitve obrti prodajam **nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.**
Z veselo poštovanjem
kamnosek Ignacij Čamernik kamnosek
Komenskega ulice št. 26 v Ljubljani.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
7-10 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Celovec, Glandorf, Salzburg, Inomost, Linc, Budejovice, Praga.
7-17 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje.
11-30 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Salzburg, Inomost, Bregenc.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje.
4-00 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Stajer, Linc, Budejovice, Praga, Dunaj zahodni kolodvor.
7-08 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Novo mesto, Kočevje.
7-36 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbiž.
10-23 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Beljak, Inomost, Monakovo.
Dohod v Ljubljano juž. žel.:
7-09 zjutraj. Osebn. vlak iz Trbiža.
8-44 zjutraj. Osebn. vlak iz Novega mesta, Kočevja.
C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Lepo stanovanje
s tremi sobami in pritlikami v I. nadstropju, se odda takoj ali s 1. majem.
Več se poizve v pisarni direktorja hotela „Union“.
Pomočnika
mladega, sprejme takoj **Ivan Šmon**
sedlarški mojster
na Črnučah, p. Ljubljani.

? išče se?
več izurjenih **cirkularistov**
za žaganje friz na pogodbo, ebenem tudi **žagar**
(Gattermeister).
Ponudbe: **Poročaga Degenhri,**
Ljubljana.
P VIII 130/5-78

Oklic.
Dne 10. aprila 1907 ob 11. uri dopoldne se bode pri podpisnem sodišču saba št. 37 oddala potom javne dražbe **hiša v Spodnji Šiški št. 9**
pri Povšetu, po domače „Anžek“ z gostilniško koncesijo vred v zakup.
C. kr. okrajna sodnja v Ljubljani.
odd. VIII., dne 11. aprila 1907.

Prodajalka
za modno in mešano stroko, slov. in nemšk. jezika zmožna, išče službo.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
1271-1

2 učenca
z dobrimi šolskimi izpričevani, z dežele in iz poštene hiše, se takoj sprejmeta v trgovino mešanega blaga J. Razboršek v Šmartnem pri Lj. 1280-2

Trgovski pomočnik
specerijst, dobro izurjen, večš slovenščine in nemščine se sprejme takoj. Reflektantje z dobrimi daljšimi izpričevani imajo prednost.
Karel Planinšek, trgovec v Ljubljani, Dunajska cesta

Zlata svetinja
Berlin, Pariz, Rim itd.
Najboljše kozm. čistilo za zobe
Seydlin
Izdeluje: O. Seydl
Stritarjeva ulica 7.

Kavarna „Leon“
V Ljubljani
na Starem trgu št. 30
vsak torek, sredo, četrtek soboto in nedeljo
vso noč odprta.
Z odličnim spoštovanjem
Leo in Fani Pogačnik.

Lepa knjižnica
po rajnem profesorju **Antoniu Arlet**, se prodaja skupno ali posamezne knjige. Prodaja se tudi sablja k uradniški uniformi.
Ljubljana, Simon Gregorčičeve ulice 11.

Meščanska korporacija
1269-2 v Kamniku
proda takoj večje število 3letnih smrekovih in borovčevih sadik.

Stara, izvrstno upeljana **trgovina s čevlji**
na najboljšem prostoru v Ljubljani se radi bolezni takoj prodaja. Glavnice je treba 3000 gld.
Samo pismene ponudbe pod „redka prilžnost“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Proda se pod zelo ugodnimi pogoji lepo **posestvo**
blizu mesta, 20 minut od kor. žel., obatoječe iz 22 oralov smrekovega lesa (takoj za posekanje), 17 oralov njiv in 10 oralov travnikov, zelo lepa hiša, vili podobna, z velikimi gospodarskimi poslopji in veliko žago za les
Ogled posestva, pogoji prodaje in vse drugo se izve pri: **E. Koltbek v Marenbergu ob Dravi.**

„Narodna kavarna“
odda sledeče časopise:
Neue Freie Presse, Fremden-Blatt, Die Zeit, Arbeiter Zeitung, Deutsches Volksblatt, Grazer Tagblatt, Agrar Tagblatt, Politik, Il Piccolo, Hrvatsko Pravo, Novi List, Pokret, Modrn. Kunst, Oesterr. Illustrierte Zeitung, Die Woche, L'illustration, Illustrazione Italiana, Zlatá Praha, Oesterr. Rundschau, Die Wage, Über Land u. Meer, Das Interessante Blatt, Wiener Bilder, Megendorfer Blätter, Neue Fl. Blätter, Ljubljanski Zvon, Slovan, Dom in Svet, Edinost, Gorica, Soča.

Samo 6 dni **Havre-New York**
Francoske prekomorske družbe.
Edina najkrajša črta čez **Basel, Paris, Havre v Ameriko.**
Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine samo **Ed. Šmarda**
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana
v novi hiši „Kmetke posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovcu“.

Proda se posestvo
radi bolezni pod jako ugodnimi pogoji, tik tržaške državne ceste, 10 minut od Ljubljane oddaljeno, kjer je že nad 50 let obstoječa **gostilna z velikim senčnatim vrtom**
in vrtom za sočivje. Zraven je velika vinska klet, pripravna za vsako kupčijo, posebno pa za vinskega trgovca.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 34,788.837-76 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 87,176.383-75 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseslovensko-narodno upravo.
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposkih ulicah št. 12.